

za odgovor, čeravno se za članke lenarčke nem-čursko-liberalne svojati v „Narodu“ že zdavnej nihčer več ne zmeni.

Iz Rogatca. Novi župani so v našem okraju izvoljeni. Te volitve so veselo pokazale, da nemškutarija in laži-liberalizem (verska vne-marnost) tudi Slovencem naše strani čem dalje bolj smrdi in preseda. Voljeni so sami vrli možje, skoro sami gp. Hermanovi volilci.

Rogački kmetje so se svojega večnega nem-škutarskega župana vendar enkrat znebili, in vo-lili Ig. Mikuša, domoljuba čistega kot zlato, dušo domorodnega gibanja ob sotskeji strani. Prvi svetovalec mu je Juri Hanjšek, mož kolikor ga je, ki je tudi za Hermanovo izvolitev mnogo storil in prestal.

Sv. Križ ima 10 občin, ondi voljeni so gg.: Žurman, Debelak, Šeligo, Gabršek in drugi. Na Slatini ostal je v drugi volitvi prejšnji, ki pa za domoljuba ravno ne slovi. Prvo volitev bila je skvarila neka zvita glava, ki je na pri-lepljenem povabilu *) županov podpis in „9 ur formetak“ izbrisal in „2 ur nametak“ — zapisal. Tista zvita glava bi bil menda rad v kalnem tepce lovil. K drugi volitvi pa so se privarile cele trume volilcev, da so se Stoinscheggove so-bane trle. Volil se je odbor, da še ni najslabši. Prav hvalevredno je, da Vas je bilo tako obilo slatinskih okoličanov prišlo volit, za v prihodnje je upati še, da se bote pred volitvijo še bolje do-govorili, koga voliti, in bote bolj zjedinjeni vsi za ene glasovali, svojih glasov ne toliko raztepal. Skupaj držati, vsi na eno vleči, kar se je za naj-boljše spoznalo — to se pravi organizacija, ta izda in zmaga! Da imajo talenta in volje, v dosego svoje pravične reči trdno kot skala skupaj stati, pokazali so Križevljani tudi kmalo po tem. 9. jan. bila je volitev nov. krajnega šolsk. od-bora. Slatinčani, kateri bolj na nemške in dunajske drage šege vlečejo, bili so si prav dobro namislili, in si tudi ne malo prizadevali, voliti lepo sami sebe v odbor; vsem ostalim deveterim kmečkim občinam v fari bi pa menda smela ostati milost, se jim odkrivati in pa pravica, — debelo pla-čevati. Pa glejte, pogumni oče Žurman pripelje okolo 60 županov in odbornikov okoličnih srenj, in tako so velikansko zmagali proti osup-njeni menjšini Slatinski. Taka je prava in možata! Glej oblast imaš v svoji roci in moč, narod slo-venski, ker te je veliko veliko več, kot tvojih na-sprotnikov. Samo le priti je treba volit, pa pred lepo se pomeniti in zjediniti! Pri tej neko-liko burni volitvi razložil je tudi g. Žurman Sla-tinskim gospodom dovolj jasno in živo, da so stalni prebivalci slatinski — kmetovalci, da-čeplačevalci in domači rojaki slovenski, ne pa od-visni in premakljivi uradniki in tuji prišleci, ki so

od denes do jutre; ki krvavih potreb ubozega ljudstva malo poznajo, še menj se za nje brigajo, povsodi pa zvonec nositi čejo! —

Ako se ta volitev, kakor se skuša, ovrže, veste možaki dobro, kaj vam je storiti! Petera bila bi sramota za Vas, ako bi se po nemarnosti, ali mehkužni plahoti vreči dali pri novi volitvi. Kdo pa Vam je kos, ako vsi zopet pridete in soglas-no volite! Tako delajo bratje Čehi in tako ho-čemo tudi mi, dokler naš nihčer več begal ne bo!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Iz drž. zbora. Zbornica je sklenila, da se postava o vravnavi zemljiš-nega davka, s katero ni nobena dežela zado-voľna, izroči odboru 18 udov, da jo predela. — Istrijskega poslanca pl. Polesini-ja, nasprotnega kandidata preč škofa Dobrile, ni zbornica potrdila, in stvar je šla v odbor nazaj. — V odbor za „cerkvene“ postave so voljeni po večini „mladi“ in liberalci kakor sta štajerska poslanca: Carneri in dr. Heilsberg in pa protestantovski superinten-dent Haase. Zmed mladoslavencev zadela je dvom-ljiva čast dra. Razlaga; od desne sredine so pa volili, ker so že morali, grofa Hohenwarta in dra. Pražaka. Za prvosednika si je potem od-bor izvolil viteza Hopfen, bankinega ravnatelja in gospodarskega svetovalca pri več bankah. Ti gospodje bodo toraj skleпали, kakošne pravice da naj ima kat. cerkev v Avstriji! — Postava zastran akcijskih društev se je izročila odboru 18 udov, ki bo imel dosti opraviti, ker potava le nek-tere napake odpravlja, sicer je pa premehka. — Na vprašanje, zakaj da se stvar z državnimi založnicami (t. j. odkazanje 80 milijonov v podporo borzi in trgovini) tako zateguje, je odgovoril fin. minister, da skoro podpore več treba ni, ker je državni up brž sape dobil, ko je samo postava sklenjena bila; da je pa vlada vendar 13 založ-nic že dovolila! — Zastran kolk a (štempeljna) pri novinah in koledarjih, ki bi se počenshi od l. 1875 odpravil, je to sklenil odbor z večino glasov proti ministru Depretis-u.

Koroško. Dne 8. febr. bo imelo kat. po-litično društvo v Celovcu občni zbor, ki ima skle-noti prena redbe pravil v tem smislu, da bo smelo društvo po vsej deželi osnovati shode, kar je res silno potrebno. — V zboru kat. pol. društva v Wolfsbergu mtil je komisar govornika, ki je pojasnoval „verske“ postave, češ, da to ne sme biti, ker so te postave s cesarskim dovoljenjem državnemu zboru se predložile. Ta gospod menda nima pojma o tem, da je med predlaganjem kake postave in med njenim potrjenjem silno velik razloček! — Celovec dobi državno blagajnico. Veselite se!

Ogersko. Zarad iztočne železnice, ki se je na vrat na nos napravila in blizo 2 milijona

*) nemškem seveda — za slovenske kmete! — Sramota! Pis.

več stala, kakor je bilo odločeno, je vlada stavljala predloge, da ubogi akcijonarji ne bi na zgubi bili. Po večdnevnem, proti vladi silno nasajenem besedovanju, je slednjič vladni predlog z 11 glasovi večine obveljal, ko je 121 poslancev v zbornici menjkalo.

Razne stvari.

(Banka Slovenija.) Koncem januarja t. l. izdani mesečni izkaz kaže, da je v minolem mesecu izdanih bilo 1221 polic, katerih je do tačas vkupaj 17.586 bilo. Premija (zavarovina) za to znaša v gotovini in v menjicah skupaj 540.479 fl. 83 kr. Po odštetem znesku za pozavarovanje pri drugih društvih in za zrušenje ostalo je banki na lastni račun 345.067 gl. 57 kr.

(Zoper volitev) srenjskega zastopa v celjski okolici vložilo je 26 srenjskih mož protest, ker je vse polno nepostavnost bilo. Še volilnega odbora ni komisar sestavil, kakor postave velevala. — Okr. glavarstvo pa citira podpisane volilce pred se, ter preiskuje njih pisavo, ali so sami podpisali ali ne, in pozveduje, kdo da jim je pritožbo v podpis predložil. Prav nepotrebna skrb! Preiskujte rajši po svoji dolžnosti pritožbo samo!

(Zdivjani pobalini.) Blizo sv. Marjete, Slovensko-Bistriške podružnice, je bila pretekli teden pri kmetici K. gostija. Prvi večer pridejo prežarji iz gornje Polskave in potrupajo nekaj oken. Drugi večer ob 1/2 11. uri prihruje zopet blizo 30 našemanih fantalinov iz istega kraja. Svatje so se bili že razšli, v hiši so se pogovarjali domači in 2 svata, vsi pa se spat spravljali. Divjaki začno razbijati duri in okna. Eden možakov stopi vun vprašajé, kaj da hočejo. Kakor ljuta zver planejo nad-nj, ga nabijejo po glavi in dol v slivje zavlečejo. Ko zunaj nekoliko potihne, gre udovica gospodinja moža iskat, ga najde vsega krvavega in kliče ljudi, da bi ga v hišo prinesli. Pobalini se vrnejo in eden mahne z debelim kolom po gospodinji, ki se srečno odmakne, da ne dobi po glavi, ampak po levi rami, da skoro roke gibati ne more. Na gospodinjin klic priteče deklica, ki je pomagala na svatovšini; nečloveški divjaki jo pobijajo po glavi, ter ji na dveh mestih roko sterejo. Potem še po nesrečnežu na tleh mlatijo, da je zdaj v smrtni nevarnosti. Ko stopi še eden mož iz hiše, planejo tudi nad-nj in ga tako razbijajo, da je 33 ur potem umrl. Odbili so mu čepinjo. Bil je priden tesar in zapustil udovo s 6 otroci. Fantalini so sicer pograbili, pa kaj jim bo, in kdo popravi velike nesreče? —

(Živinska kuga) je tudi v ptujskem okraji popolnoma prenehala. Pokazalo se je, da je naglo in strogo postopanje vlade vendar le pomagalo.

(Kat. polit. društvo v Slov. Gradci) bo imelo v nedeljo 8 t. m. popoldne ob 4. uri občini zbor. Vse društvenike vabi vljudno odbor.

(† Č. g. Jož. Vrbnjak) župnik v Središ-

ču, je po kratki plučni bolezni, previden s sv. zakramenti, 30. pros. na večer v 54. letu svojega življenja umrl. Bil je duhovnik po volji božji, velik dobitnik svojim, vedno veselega, šaljivega duhá. Pogreb je bil v nedeljo, in čeravno je bilo silne burno, mrzlo vreme in drugi dan praznik, zbralo se je vendar 12 duhovnikov, ki so nepozabljivega brata spremljevali, in pa ogromno število ljudstva od vseh krajev, posebno od Velike nedelje, kder je pokojni mnogo let za kaplana služil. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Poslano.

Iz Celja, dne 30. Januarja. 1874.

Kjer ste „dopis iz celjske okolice 25. jan. (Volitev občinskega odbora)“ radi sprejeli in ga v „Slov. Gospodarju št. 5.“ natisniti dali, mislim, da tudi moj dopis zavrgli ne bote, ampak v prihodnemu številu ga objavili.¹⁾ —

Volitve morajo proste biti!²⁾ Ta resnica vašemu dopisniku v glavo ne gre; drugač bi on ne bil „nekega posestnika poslal, g. opata prosit, naj bi za kmete glasovali in k zmagi pripomogli.“³⁾

Tudi enakopravnost g. dopisnik prav ne pozna; drugač bi ne pisal: „da je (opac) tako svojim dobrim farmanom v najimenitniši reči hrbet pokazal!“

Moji farmani so mestjani ravno tako, kakor kmeti; zatorej je čisto po pravici bilo, da sim pri naši občinski volitvi polovico mestnih, polovico kmečkih možov za odbornike zbral.⁴⁾ Taki so: L. Wambrechtsamer, K. Zima, A. Reiter iz mesta, pošteni možje, ki tudi pri kmetih dobro slovijo; od kmetov pa: A. Malej, J. Jezernik, V. Zupanc.

Ravno tako sem za namestnike odbornikov zvolil enega iz mesta, dva pa iz med kmetov.

Predarite sami, če sem bil, kakor vaš dopisnik pravi, „vsem v posmeh se svojim prečudnim vedenjem?“⁵⁾

Ako se volitev ovrže, je moja dolžnost, dru-

¹⁾ Zakaj pa ne? Nikomur ne branimo, če se hoče ošvigati. Ker pa nimamo prostora za polemiko, dostavljamo sami opazke, ktere bi brez dvoma dostavil g. dopisnik „iz celjske okolice.“

²⁾ Dá! Prostost pa mora pravico za podlago imeti, sicer postane razbrzdanost, samovolje, krivica.

³⁾ Če je to g. dopisnik storil, je imel celó prav; Vi pa stojite na istem stališči, kakor vlada na Českem, ki je tudi kmetom in drugim zamerila, da so šli velikih posestnikov prosit, naj v smislu česke opozicije volijo.

⁴⁾ To ni po pravici! Volitev je bila za slovensko, kmečko okolico, a ne za mesto. Mestjani imajo itak že svoj nemški zastop, in nobeden okoličanov se ne bo brigal za to, kako Vi gospod v mestni zastop volite. Zdáj je pa šlo za to, da dobi okolica naroden zastop, ki bi vendar enkrat za ubogo kmečko slov, mladež posebno šolo napravil in otroke rešil neumnega ponemčevanja v mestjanski šoli. Ali Vas to ne briga? Bodo li od Vas izvoljeni mestjani stvar podpirali? Ne bode li prav zaradi njih v srenjskem odboru zopet nemščina zvonec nosila? Je to prav in po pravici?

⁵⁾ To vedenje je res „čudno“, ker niso mestni posestniki v okolici v večini, torej tudi tirjati ne morejo, da bi v odboru večino imeli.